

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

ELDE ÇİN İĞNESİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
1. MODEL BELİRLEME	3
1.1. Çin İğnesi	3
1.1.1. Tanımı	3
1.1.2. Kullanılan Araç ve Gereçler.....	3
1.2. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri	4
1.2.1. Kumaş ve İplik Özelliği	4
1.2.2. Desen Özelliği	4
1.2.3. Renk Özelliği.....	4
1.3. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar	4
1.4. Uygulandığı Yerler.....	4
UYGULAMA FAALİYETİ.....	5
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	9
2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME.....	9
2.1. Çin İğnesinde Kullanılan Kumaşlar	9
2.1.1.Kumaş Çeşitleri	9
2.1.2. Çin İğnesinde Kullanılan İplikler	10
2.3. Çin İğnesinde Kullanılan Yardımcı Malzemeler;	10
UYGULAMA FAALİYETİ.....	11
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	14
3. KUMAŞI İŞLEMENE HAZIRLAMA	14
3.1. Ölçü Oran	14
3.2. Çin İğnesi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri.....	14
3.2.1. Çizerek Desen Geçirme.....	14
3.2.2. Kopya Kâğıdı İle Desen Geçirme	14
3.3. Desen Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler	15
3.4. Çin İğnesi Tekniğinde Kumaşı Germe.....	15
3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi.....	15
3.4.2. Kullanılan Germe Araç ve Gereçleri.....	15
3.4.3. Kumaşı Kasnak ile Germe.....	15
3.4.4. Kumaşı Gergef ile Germe	15
UYGULAMA FAALİYETİ.....	16
4. ÇİN İĞNE TEKNİKLERİ.....	18
4.1. Çin İğnesi Teknikleri.....	18
UYGULAMA FAALİYETİ-1	19
Düz Çin İğnesi.....	19
Gölgeli Çin İğnesi :	20
UYGULAMA FAALİYETİ-2.....	22
4.2. Çin İğnesi Yapılırken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	26
ÖĞRENME FAALİYETİ-5	30
5. ÇİN İĞNESİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ	30

5.2. Makine Dikişı.....	30
5.3. Sarma.....	31
5.4. Tohum İşı	31
5.5. Gölge İşı	31
UYGULAMA FAALİYETİ.....	32
ÖĞRENME FAALİYETİ-6	35
6. ÇİN İĞNESİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN KENAR TEMİZLEME TEKNİKLERİ	35
6.1. Kenar Temizlemenin Önemi	35
6.1.1. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar	35
6.1.2. Kenar Temizleme Çeşitleri.....	35
UYGULAMA FAALİYETİ.....	37
ÖĞRENME FAALİYETİ-7	39
7. NAKIŞTA ÜTÜ YAPMA.....	39
7.1. Bitmiş Ürünü Ütüleme	39
7.1.1. Ütülemenin Önemi	39
7.1.2. Ürünü Ütülemede Kullanılan Araç ve Gereçler	39
7.1.3. Ürün Özelliğine Göre Ütü Yapmak	39
7.1.4. Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	39
7.2. Ütuden Sararan Yerlerin Temizlenmesi	40
UYGULAMA FAALİYETİ.....	41
ÖĞRENME FAALİYETİ-8	43
8. KALİTE KONTROL	43
8.1. Alt İplik Temizleme	43
8.2. Üst İplik Temizleme.....	43
8.3. Tela Temizleme Teknikleri	43
8.3.1. Kumaş Tela Temizliği	43
8.3.2. Suda Eriyen Tela Temizliği.....	44
8.3.3. Isı İle Eriyen Tela Temizliği	44
8.3.4. Kâğıt Tela Temizliği	44
8.3.5. Yapışkan Tela Temizliği	44
8.4. Leke Çeşitleri	44
8.5. Leke Temizleme Yöntemleri.....	44
8.5.1. Leke Temizlemede Kullanılan Araç Ve Gereçler	44
UYGULAMA FAALİYETİ.....	45
MODÜL DEĞERLENDİRME	47
CEVAP ANAHTARLARI.....	51
KAYNAKÇA	52

AÇIKLAMALAR

KOD	215ESB290
ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	El Ve Makine Nakışı
MODÜLÜN ADI	Elde Çin İğnesi
MODÜLÜN TANIMI	Model belirleme, malzeme ihtiyacını belirleme, kumaşı işlemeye hazırlama, Çin iğnesi tekniklerini uygulama, yardımcı iğne teknikleri, kenar temizleme, ütü yapma, kalite kontrol konularını içeren öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Elde çin iğnesi yapmak
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel amaç: Uygun ortam sağlandığında, tekniğe uygun elde Çin iğnesi yapabileceksiniz.</p> <p>Amaç</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ürüne uygun model belirleyip renklendirebileceksiniz.2. Ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz.3. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.4. Tekniğe uygun olarak Çin iğnesi tekniklerini uygulayabileceksiniz5. Tekniğe uygun olarak yardımcı iğne tekniklerini yapabileceksiniz.6. Tekniğe uygun olarak kenar temizliği yapabileceksiniz.7. Tekniğe uygun olarak ütü yapabileceksiniz.8. Tekniğe uygun olarak kalite kontrol yapabileceksiniz.

EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Ortam: Temiz ve aydınlık bir atölye.</p> <p>Donanım: Çalışmamasası, desen kitapları, fotoğraflar, dergiler, kartpostallar, yapılmış ürün örnekleri, renk katalogları, kumaşlar, çeşitli iğne ve iplikler, boyalar, parşömen kâğıdı, karbon kâğıdı, kalemler, kasnak, kasnak bezi, süsleme malzemeleri, ütü, ütü masası, küvet, leke çıkarıcılar, ütü bezi, inceleme masası, makas, hata etiketi (meto).</p>
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<p>Modül içinde yer alan faaliyetten, değerlendirme kriterleri ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz.</p> <p>Öğretmen, size modül sonunda ölçme aracı uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.</p>

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Çin iğnesi tekniğinin, işleme teknikleri içinde önemli bir yeri vardır. Adından da anlaşılacağı gibi Çin iğnesi ilk defa Çinliler tarafından uygulanmıştır.18. ve 19.yüzyıllar da Türk işlemleri arasında görülmektedir. Renkli ipliklerle adeta resim yapmış gibi görüntü verir. Renklerin ahengi, düzeni ve sanatsal görünümü ile Çin iğnesi tekniği bugüne kadar ulaşmıştır.

Bu teknikle, renklerin birbiriyle kaynaştırılması ile günlük yaşantımızdan ve doğadan faydalanarak çeşitli rengi bir araya getirerek göze hoş görünen estetik ürünler oluşturulabilmektedir.

Çin iğnesi tekniğini kullanarak doğadan, günlük yaşantımızdan olayları çeşitli zeminler üzerine uygulayabiliriz.

Meslek dersi için hazırlanan bu modül, uygun çalışma ortamı sağlanarak Çin iğne tekniğinde model ve malzeme ihtiyacını belirleme, kumaşı işlemeye hazırlama, Çin iğnesi tekniğini uygulama, yardımcı iğne teknikleri uygulama, ütü yapma, kalite kontrol bilgi ve becerilerini içermektedir.

Bu modül size elde Çin iğnesi tekniğini yapma becerisi kazandıracaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun çalışma ortamı hazırlayarak, ürüne ve renge uygun model belirleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizdeki müzelerden, çeyiz sandıklarından Çin iğnesi tekniği ile yapılmış ürün örneklerini araştırınız.

Derlediklerinizi rapor haline getirerek sınıf içinde arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. MODEL BELİRLEME

1.1. Çin İğnesi

1.1.1. Tanımı

Çin iğnesi, çeşitli yüzeyler üzerine tek renk veya renkli ipliklerle kasnakta, desen yüzeyinin tamamı veya bir kısmı kapatılarak düz bir yüzey oluşturan, bu yüzdede boyanmış hissi veren bir işleme tekniğidir.

Çin iğnesi;

- Gölgele Çin iğnesi,
- Fantezi Çin iğnesi,
- Düz Çin iğnesi olarak üç değişik şekilde uygulanır.

1.1.2. Kullanılan Araç ve Gereçler

- Dikiş malzemeleri
- Çeşitli iplikler
- Kasnak
- Kasnak bezi
- Nakış makası
- Çeşitli kumaşlar
- Desen kitapları
- Kartpostallar
- Parşömen kâğıdı
- Kalem
- Karbon kâğıdı
- İplik kataloğu
- Renk kartelâsı

1.2. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri

1.2.1. Kumaş ve İplik Özelliği

Çin iğnesi tekniğinde, dokuması düzgün ve sık, tek renk bütün kumaşlar üzerine yapılmaktadır. İnce kumaşlar üzerine uygulanırken kumaşın altı desteklenmelidir. Değişik iplikler de kumaş özelliği dikkate alınarak işlemede kullanılabilir.

1.2.2. Desen Özelliği

Çin iğnesinde, desen olarak doğadaki tüm objelerden faydalanılır. Desende fazla sınır getirmes. Desen seçerken ve kompozisyon hazırlarken ürüne ve kumaş özelliğine uygun olmasına dikkat edilir.

Gölgeli Çin iğnesinde, stilizasyona gidilmez, gerçekçi anlatım tercih edilir. Doğada var olan objeleri ışığıyla gölgesiyle, görünen tüm renkleri ile uygulanır. Resim gibi anlatımı vardır.

1.2.3. Renk Özelliği

Geniş ve etkili bir renk kullanımı vardır. Genellikle düz Çin iğnesinde tek renk, gölgeli Çin iğnesinde doğadaki tüm renkler, fantezi Çin iğnesinde desenin bazı yerlerine gölge verilerek uygulanır.

1.3. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar

- Doğadan ve hayvanlardan,
- Eski işlemler,
- Kumaş veya kağıt üzerine basılı desenler,
- Resimler ve kartpostallar,
- Günlük yaşantılardan,

1.4. Uygulandığı Yerler

- Çeşitli örtüler,
- Oda takımları,
- Çocuk odası takımları,
- Giyim süslemeleri,
- Yatak örtüleri,
- Yemek takımları
- Çay peçeteleri ,
- Çanta –ayakkabı,
- Şal,
- Fular ,
- Abajur,
- Kitap-albüm kapakları,
- Pano,
- Yastıkla

Resim.1.1: Pano

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Desen araştırınız.</p> <p>➤ Desen hazırlarken kullanılan malzemeleri seçiniz.</p>	<p>➤ Çevrenizi gözlemleyiniz.</p> <p>➤ Yeniliklere açık olunuz.</p> <p>Resim 1.2.</p>
<p>➤ Desen tespit ediniz.</p>	<p>➤ Detaylara dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Kompozisyon hazırlayınız.</p>	<p>➤ Mesleki gelişmeleri takip ediniz.</p>

➤ Deseni Çiziniz

➤ Titiz ve düzenli çalışınız.

➤ Deseni renklendiriniz

Şekil.1.1

➤ Renk uyumuna dikkat ediniz

Resim1.4.:Hazırlanan desenin çin iğnesi tekniği uygulanmış şekli

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra model belirleme ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Desen seçtiniz mi?		
2. Desen hazırlarken kullanılan malzemeleri seçtiniz mi?		
3. Desen tespit ettiniz mi?		
4. Kompozisyon hazırladınız mı?		
5. Deseni çizdiniz mi?		
6. Deseni renklendirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda” hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

Resim 1.2.Çin iğnesi örneği

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, ürüne ve renge uygun malzeme ihtiyacını belirleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Elde yapılan Çin iğnesi tekniğin de kullanılan malzemeler hakkında bilgi toplayınız.
- Malzeme örneklerinden sınıfa getiriniz.
- Bu bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME

2.1. Çin İğnesinde Kullanılan Kumaşlar

Elde Çin iğne tekniği, sık dokunuşlu bütün kumaşlar üzerine yapılır. Tek renk kumaşlar üzerinde daha iyi sonuçlar verir. İnce dokunuşlu kumaşlar kullanılırken alttan desteklenerek işleme yapılır (organze, şifon, ipek v.b.)

2.1.1.Kumaş Çeşitleri

- Saten
- Terilen
- Ödemiş ipeği
- Yerli dokumalar
- Tafta
- Kadife
- Organze
- Keten
- Patiska
- Tela
- Krep jorjet

Resim.2.1:Kumaş örnekleri

2.1.2. Çin İğnesinde Kullanılan İplikler

Elde Çin iğnesinde;

- Koton
- Muline
- Çamaşır ipeğ
- Floş
- Orlon
- Yün

e

Resim.2.2.:İplik örnekleri

2.3. Çin İğnesinde Kullanılan Yardımcı Malzemeler;

Çin iğnesi tekniğinde ürün çeşidine ve kullanılacak yere göre yardımcı malzemeler de değişiklik gösterir. Bunlar:

- Pul
- Boncuk
- İnci, vb.gibi.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çın iğnesinde kullanılan araçları seçiniz.	➤ Kaynakları etkili ve verimli kullanınız.
➤ Ürüne uygun kumaş belirleyiniz.	➤ Ekonomik olunuz.
➤ Belirlenen kumaşa ve tekniğe uygun kullanılacak ipliği tespit ediniz.	➤ Gözlem yapınız.
➤ İplik renklerini tespit ediniz.	➤ Araştırmacı olunuz.
➤ Yardımcı malzemeleri belirleyiniz.	➤ Kullanılacak ürün ve uygulanacağı yere uygun olmasına dikkat ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra malzeme ihtiyacını belirleme ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Çin iğnesinde kullanılan araçları seçtiniz mi?		
2. Ürüne uygun kumaş belirlediniz mi?		
3. Kumaşa ve tekniğe uygun kullanılacak ipliği tespit ettiniz mi?		
4. İplik renklerini tespit ettiniz mi?		
5. Yardımcı malzemeleri belirlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

Resim.2.3: Çin iğnesi pano

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun çalışma ortamı hazırlayarak, kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde bulunan veya yöresel dokuması yapılan kumaş çeşitlerini araştırınız.
- Kumaş örneklerinden sınıfa getiriniz .
- Arkadaşlarınızla inceleyiniz.

3. KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA

3.1. Ölçü Oran

Yapılacak ürünün ölçüsü, zevke ve kullanılacak yere göre değişmektedir. Modeli ve tasarımı belli olan ürüne uygun kumaşı keserken;

- Düz boy ipliğine dikkat ediniz,
- Ölçüye uygun iplik çekiniz,
- Çekilen iplikten kumaşı kesiniz.
- Kestiğiniz kumaşı ütöleyiniz.

3.2. Çin İğnesi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri

Çin iğne tekniğinde, çeşitli desen geçirme teknikleri uygulanabilir. Bunlar;

- Çizerek desen geçirme,
- Kopya kâğıdı ile desen geçirme,

3.2.1. Çizerek Desen Geçirme

Kumaşın üzerine, hazırlanan desen yerleştirilir ve çizerek kumaşa desen geçirilir. Ayrıca ince kumaşlarda desen kumaş altına konarak da çizilebilir.

3.2.2. Kopya Kâğıdı İle Desen Geçirme

Kumaşın üzerine hazırlanan desen yerleştirilir ve kopya kâğıdının parlak yüzü kumaşın yüzüne gelecek şekilde desen ile kumaş arasına yerleştirilerek ile geçirilir

Bknz: İşlemeye Hazırlık Modülüne

3.3. Desen Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler

- Desen
- Parşömen kâğıdı
- Kalem
- Karbon kâğıdı
- Mezür
- Karton
- Kalem açacağı
- Silgi
- Cetvel

3.4. Çin İğnesi Tekniğinde Kumaşı Germe

3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi

İşleme, yapılırken kumaşı germek işleminin muntazam ve kolay yapılmasını sağladığı gibi zaman tasarrufu da sağlar.

3.4.2. Kullanılan Germe Araç ve Gereçleri

- İşleme kumaşı
- Kasnak (el nakısına uygun)
- Kasnak bezleri
- Gergef
- Gergef bezleri
- Nakış malzemeleri

3.4.3. Kumaşı Kasnak ile Germe

İşleme yapılacak kumaş, hazırlandıktan sonra kasnağın üstüne ve gerekirse altına kasnak bezleri yerleştirilerek germe işlemi yapılır. İnce kumaşlarda (organze, şifon v.b.)işleme kumaşının altı desteklenerek işleme uygulanır. İşleminin düzgün olması için kasnağın gergin olmasına dikkat edilir.

3.4.4. Kumaşı Gergef ile Germe

İşleme kumaşı gergef bezleri dikilerek yan tahtalara tutturularak çalışılır. Büyük motiflerde kasnağa gerilmeyen kumaşlarda ve birkaç kişinin çalışması gereken büyük ürünlerde gergef kullanılır.

Bknz: İşlemeye Hazırlık Modülüne

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Yapılacak ürüne göre kumaş hesabı yapınız.	➤ Kumaşın en ve boy ipliğine dikkat ediniz.
➤ Kumaşı istenilen ölçüye göre kesiniz.	➤ Kaynakları etkili ve verimli kullanınız.
➤ Kumaşın orta teyelini alınız.	
➤ Kumaşın kenar sürfilesini yapınız.	➤ Temiz ve düzenli olunuz.
➤ Deseni kumaşa geçiriniz.	➤ Kumaş özelliğine göre deseni çizerek veya kopya kâğıdı ile geçiriniz.
➤ İşleme kumaşına kasnak bezlerini dikişiniz.	➤ Kasnak bezlerini kumaş kenarına gerekiyorsa dikişiniz.
➤ Kumaşınızı kasnağa (veya gergefe) geriniz.	➤ Germe işleminde dikkatli olunuz.
➤ İşlemeye geçiniz.	➤ Kasnak ve gergefle çalışılırken sol el altta, sağ el üstte çalışılır.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra kumaşı işlemeye hazırlama ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Yapılacak ürüne göre kumaş hesabı yaptınız mı?		
2. Kumaşın en ve boy ipliğine dikkat ettiniz mi?		
3. Kumaşı istenilen ölçüye göre kestiniz mi?		
4. Kumaşın orta teyelini aldınız mı?		
5. Kumaşın kenar sürfilesini yaptınız mı?		
6. Deseni belirlenen teknikle kumaşa geçirdiniz mi?		
7. İşleme kumaşına kasnak bezlerini diktiniz mi?		
8. İşleme kumaşını kasmağa gerdiniz mi?		
9. İşlemeye geçtiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun ortam hazırlayarak elde Çin iğnesi tekniklerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevreniz de bulunan müzelerden veya çeyiz sandıklarından Çin iğnesi ile yapılmış örneklerini araştırınız ve bu örneklerden sınıfa getirerek inceleyiniz.

4. ÇİN İĞNE TEKNİKLERİ

4.1. Çin İğnesi Teknikleri

Çin iğnesi tekniğinde üç değişik iğne tekniği kullanılmaktadır. Bunlar:

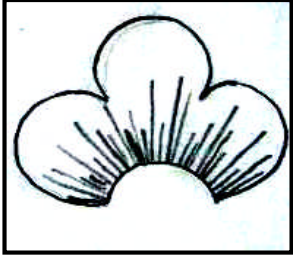
- **Düz Çin İğnesi;** Tek renk iplikle yapılır, çok fazla renk kullanılmaz.

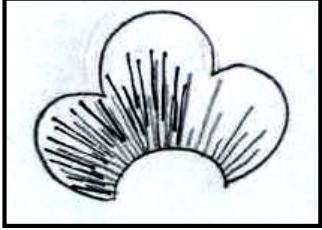
Resim 4.1: Düz Çin iğnesi

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Düz Çin İğnesi

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneye ipliği takınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik çok uzun olmamalıdır.➤ İsteddiğiniz renk iplik takınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Motifin içerisinde başlangıç kısmına ipliği tutturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Oyulgama tekniği ile işlemenin altında kalacak şekilde ipliği tutturunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desenin alt kenarı ve ortasından iğneyi çıkarınız.➤ Motifin orta hattını takip ederek 4-5 mm takip ederek batınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Motifin dar kısmından başlanır, geniş kısma doğru gider.➤ İğne izleri olmaması için iğneyi yatık olarak batınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi başlangıç noktasının hemen yanından yüzeye çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplikler arasına açıklık kalmamalı
<ul style="list-style-type: none">➤ Tekrar uzun veya kısa olarak yan yana gelecek şekilde ikinci ipliği atınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik uzunluğu 0.5 cm geçmemeli.

Resim 4.2.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzunlu kısalı olmak üzere aynı işlemleri tekrar ederek ilk sırayı tamamlayınız (Resim 4.2). 	
<p>İki İkinci sırada;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ İlk sıranın ortasından ve 3–4 mm ileriden ➤ İğneyi çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlk sıranın tam tersi iğne dıştan içe doğru batırılır. ➤ İplikleri kaynaştırınız. ➤ İğne deliklerinin belli olmaması için ince iğne kullanınız. <p style="text-align: center;">Resim 4.3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlk sıradaki ipliklerin içine doğru 2mm kadar batınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışırken doğru oturunuz. ➤
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzunlu kısalı iplik atarak motifi tamamlayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlemenin kaliteli olması için ipliklerin yıpranmamasına özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlem tamamlandığında ipliği kumaşın arkasına geçiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlemenin arkası ve önü aynı olmalı.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği tutturunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği işlemenin içine görünmeyecek şekilde tutturunuz .
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalan fazla ipliği nakış makası ile kesiniz. 	

Gölgeli Çin İğnesi :

Esas olan Çin iğnesi tekniği budur. Çeşitli renklerin kullanılmasıyla uygulanır. Renklerin birbirleriyle iç içe girerek düz bir satır oluşturacak şekilde kaynaşması önemlidir.

Resim 4.4:Gölgeli çin iğne çalışması

UYGULAMA FAALİYETİ-2

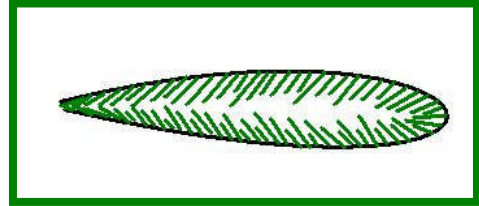
Gölgeli Çin İğnesi

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneye ipliği takınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik çok uzun olmamalı.➤ İlk kullanılacak renk ipliği takınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Motifin başlangıç kısmına ipliği tutturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Oyulgama tekniği ile İşlemenin altında kalacak şekilde ipliği tutturunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Motifin orta hattını takip ederek 4-5 mm ileri takip ederek batınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Motifin dar kısmından başlanır, geniş kısma doğru gider.➤ İğne izleri olmaması için iğneyi yatık olarak batınız. <div data-bbox="857 880 1139 1135" data-label="Image"></div> <p style="text-align: center;">Resim 4.5.</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi başlangıç noktasının hemen dibinden yüzeye çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplikler arasına açıklık kalmamalı.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tekrar uzun veya kısa olarak ikinci ipliği atınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Desen özelliğine göre iplikler yelpaze şeklinde atılmalı.
<ul style="list-style-type: none">➤ Uzunlu kısalı atarak aynı işlemleri tekrar ederek ilk sırayı tamamlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik uzunluğu 0.5 cm geçmemeli➤ İşlemenin kaliteli olması için ipliklerin yıpranmamasına özen gösteriniz.

<p>İkinci sıra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ İğneye farklı renk iplik takınız ➤ İlk sıranın ortasından ve 3-4 mm ileriden İğneyi çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen için gerekli olan renk iplik kullanınız. ➤ İlk sıranın tam tersi iğne dıştan içe doğru batırılır. <div data-bbox="842 524 1147 768" data-label="Image"> </div> <p>Resim 4.6.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlk sıradaki ipliklerin içine doğru 2 mm kadar batınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliklerin birbirleriyle kaynaşmasına dikkat ediniz. ➤ Çalışırken doğru oturunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzunlu kısalı iplik atarak sırayı tamamlayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İplikler üst üste gelmemeli.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diğer sıraları da farklı renklerle aynı işlemi tekrarlayarak motifi tamamlayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Renk uyumuna dikkat ediniz ➤ Renk geçişlerine özen gösteriniz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlem tamamlandığında ipliği kumaşın arkasına geçirin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlemenin arkası ve önü aynı olmalı.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği tutturunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliği işlemenin içine görünmeyecek şekilde tutturunuz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalan fazla ipliği nakış makası ile kesin. 	

Fantezi Çin İğnesi:

Desenin şekline göre dik ya da verev hatlarla çalışılır. Sadece dış hatlara uygulanır. Desenin içi fantezi Çin iğnesi ile doldurulmaz, bazı yerlerine gölge verilir.

Resim 4.7:Fantezi çin iğnesi

UYGULAMA FAALİYETİ-3

Fantezi Çin İğnesi

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneye ipliği takınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik çok uzun olmamalıdır.➤ Kullanılacak renk ipliği takınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Motifin başlangıç kısmına ipliği tutturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Oyulgama tekniği ile İşlemenin altında kalacak şekilde ipliği tutturunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Motifin kenarından iğneyi çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik uzunluğu 3 mm. başlayarak desenin büyüklüğüne göre 1cm uzunlukta uygulanabilir.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kenar çizgisine paralel vevv bir hat oluşturacak şekilde 0.5 cm den iğneyi batınız.	 <p>Resim 4.8.</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi ilk çıktığınız noktanın yanından çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli ve titiz çalışınız
<ul style="list-style-type: none">➤ İlk yaptığınız ipliğe paralel uzun veya kısa iplik atınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplikler birbirine paralel olmasına dikkat ediniz.➤ Desen özelliğini bozmayınız. <p>Resim.4.9.</p>

➤ Uzunlu kısalı olarak paralel bir şekilde olmak üzere motifi tamamlayınız.	➤ Fantezi Çin iğnesinde genellikle tek renk yapılır. ➤ İstenilirse renklendirilebilir.
➤ İşlem tamamlandığında ipliği kumaşın arkasına geçiriniz.	➤ İşlemenin arkası ve önü aynı olmalı.
➤ İpliği tutturunuz.	➤ İpliği işlemenin içine görünmeyecek şekilde tutturunuz .
➤ Kalan fazla ipliği nakış makası ile kesiniz.	

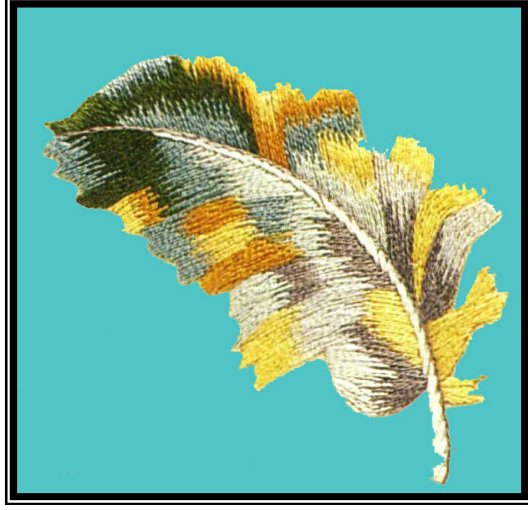
4.2. Çin İğnesi Yapılırken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- İşleme kumaşı gergin olmalıdır.
- Kumaş ile iplik kalınlıkları orantılı olmalıdır.
- İşleme sırasında desen özelliği bozulmamalıdır.
- İğne batış yerlerinin belli olmaması için ince uzun iğne kullanılmalıdır.
- Fantezi Çin iğnesi haricinde diğer çin iğnesi tekniklerinde iplik uzunluğu 05 cm. geçmemelidir.
- İşlemede az bükümlü iplik tercih edilmelidir.
- İşleme iplikleri çok uzun takılmamalıdır. Uzun iplikler tarazlanarak işleme kalitesini düşürür.
- Motifin kendine özgü yönüne göre işleme yapılmalıdır.
- İğne kumaşa paralel yönde batmalıdır.
- Desen özelliğine göre iplikler yelpaze şeklinde uygulanmalıdır.
- İplikler birbirinin içine girerek kaynaşacak şekilde uygulanmalıdır.
- İplikler uzunlu kısısalı atılmalı,

Resim .4.10.:Çin iğnesi

- Atılan iplikler yana yana gelmeli (üst üste veya aralık olmamalı),
- Aynı yönde yapılmalı,
- Desenin özelliği bozulmamalıdır.
- Desenin dar tarafından başlayıp geniş tarafa doğru uygulanmalıdır.
- İşlemenin tersi ve yüzü aynı düzgünlükte olmalıdır.

Resim4.11: Çin iğnesi çalışması

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra Çin iğnesi teknikleri ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. İğneye ipliği taktınız mı?		
2. Motifin başlangıç kısmına ipliği tutturdunuz mu?		
3. Düz Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
4. Gölge Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
5. Fantezi Çin iğnesi tekniğini uygun uyguladınız mı?		
6. İplikler birbirine paralel olmasına dikkat ettiniz mi?		
7. Desen özelliğini bozmamaya dikkat ettiniz mi?		
8. Uzunlu kısali paralel bir şekilde olmak üzere motifi tamamladınız mı?		
9. İşlem tamamlandığında ipliği kumaşın arkasına geçirdiniz mi?		
10. İşlemenin arkası ve önü aynı oldu mu?		
11. İpliği tutturdunuz mu?		
12. Kalan fazla ipliği nakış makası ile kestiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçirin. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise diğer faaliyete geçiniz

Resim 4.12.:Çin iğnesi çalışması

Resim 4.13:Çin İğnesi Çalışması

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun yardımcı iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çin iğnesi tekniklerinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini araştırınız.
- Yapılmış örnekleri inceleyiniz.
- Araştırma sonuçlarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

5. ÇİN İĞNESİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ

Çin iğnesi tekniği uygulandıktan sonra motiflere estetik bir görünüm ve derinlik kazandırmak için desenlerin kenarlarına ve uygun kısımlarına çeşitli yardımcı teknikler uygulanmaktadır. Bunlar:

- İğne ardı,
- Makine dikişi,
- Sarma,
- Tohum işi,
- Gölge işi, vb.gibi

5.1. Sap İşİ

Sap işi soldan sağa çalışılan tersi makine dikişi görüntüsünde olan bir tekniktir. Çin iğnesi tekniğinde çiçeklerin etrafında, saplar da işlemeyi tamamlayıcı olarak kullanılır.

5.2. Makine Dikişi

Sağdan sola doğru çalışılan bir tekniktir. Çin iğnesi tekniğinde motiflere boyut kazandırmak amacı ile kullanılabilirdiği gibi dallarda tek başına veya tamamlayıcı olarak uygulanabilir.

5.3. Sarma

Çin iğnesinde çiçeklerin yaprakların ve dalların oluşmasında kullanılabilen yardımcı iğne tekniğidir. Düz ya da verev olarak uygulanır.

5.4. Tohum İşi

Çiçek tohumlarına benzediği için bu ismi almış olan tohum iğnesi tekniği motifi tamamlamak amacı ile Çin iğnesin de yardımcı iğne tekniği olarak kullanılır.

5.5. Gölge İşi

Çin iğnesi tekniğinde, motifleri zenginleştirmek amacı ile uygulanan fantezi bir işleme tekniğidir. Yüzünden karşılıklı makine dikişi görüntüsünde olan, tersinden hiristo teyeli şeklini verir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Uygun olan tekniği veya teknikleri seçiniz.	
➤ Seçtiğiniz yardımcı teknikleri ürün üzerinde uygulayınız.	
➤ Sap işi tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Desen çizgisini takip ediniz.
➤ Makine dikişi tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Dikişlerin üst üste gelmesine ve eşit olmasına dikkat ediniz.
➤ Sarma tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Yeniliklere açık olunuz.
➤ Tohum işi tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ İstekle ve zevkle çalışınız.
➤ Gölge işi tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Desenin şeklini bozmayınız.

Not: Bkz. Basit Nakış İğne Modülü

Resim 5.1:Çin iğnesi çalışması

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra yardımcı iğne teknikleri ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Uygun olan yardımcı tekniği veya teknikleri seçtiniz mi?		
2. Seçtiğiniz yardımcı teknikleri ürün üzerinde uyguladınız mı?		
3. Sap işi tekniğini ürün üzerinde uyguladınız mı?		
4. Makine dikişi tekniğini ürün üzerinde uyguladınız mı?		
5. Sarma tekniğini ürün üzerinde uyguladınız mı?		
6. Tohum işi tekniğini ürün üzerinde uyguladınız mı?		
7. Gölge işi tekniğini ürün üzerinde uyguladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

Resim5.2:Çin iğnesi çalışması

ÖĞRENME FAALİYETİ-6

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun çalışma ortamı hazırlayarak ürün özelliğine uygun kenar temizleme tekniğini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kenar temizleme teknikleri hakkında araştırma yapınız.
- Çeşitli kenar temizleme teknikleri ile ilgili örnekleri sınıfa getiriniz.
- Arkadaşlarınızla bu örnekleri inceleyiniz.

6. ÇİN İĞNESİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN KENAR TEMİZLEME TEKNİKLERİ

6.1. Kenar Temizlemenin Önemi

Yapılan ürünlerin işleme bittikten sonra kenar temizleme uygulanarak estetik bir görüntü kazandırılır. Kenar temizleme teknikleri ürünün kenarlarını temizlemek, görüntü ve süsleme yönünden önemlidir.

6.1.1. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar

- Ürüne uygun olmasına,
- Kumaş özelliğine uygun olmasına
- Desen özelliğine uygun olmasına,
- Kullanılacak yere uygun olmasına,
- Zevke uygun olmasına dikkat edilir.

6.1.2. Kenar Temizleme Çeşitleri

- Köşe çevirerek;
- Kumaşın kenarını kıvrıp baskı dikişi yaparak,
- Kenar yapılan sulara baskı dikişi ile tutturarak,
- Antika yaparak.

➤ **Antika Yaparak**

Resim .6.1:Antika çalışması

➤ **İğne oyası yaparak**

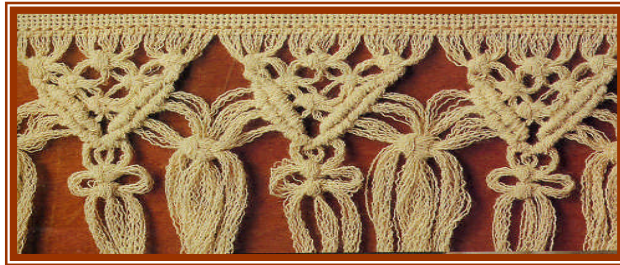

Resim 6.2:İğne oyası çalışması

➤ **Makrame yaparak**

➤ **Saçak yaparak**

➤ **Püskül yaparak**

Resim 6.3:Makrame çalışması

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaşı kasnaktan çıkartınız	➤ Ürüne ve kumaş özelliğine uygun kenar temizleme tekniğini seçiniz
➤ Kasnak bezlerini sökünüz	➤ Kasnak bezlerini kumaşı zedelemekten sökünüz
➤ Ürüne ara ütü yapınız	➤ Tersinde ütüleyiniz
➤ Ürüne ve tekniğine uygun kenar temizleme tekniğini uygulayınız.	➤ Temiz ve düzenli çalışınız

Not: Bknz. İşlemeye Hazırlık Modülü

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra kenar temizleme ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kumaşı kasnakta çıkarttınız mı?		
2. Kasnak bezlerini söktünüz mü?		
3. Ürüne ara ütü yaptınız mı?		
4. Ürüne ve tekniğe uygun kenar temizleme tekniğini seçtiniz mi?		
5. Ürüne ve tekniğe uygun kenar temizleme tekniğini uyguladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

Resim 6.5: Örtü

ÖĞRENME FAALİYETİ-7

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun ütü ortamı hazırlayarak ürün özelliğine uygun ütü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ütü yapma ve leke çıkarma yöntemlerini araştırınız.
- Bu araştırma sonucunu rapor haline getirerek sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

7. NAKIŞTA ÜTÜ YAPMA

7.1. Bitmiş Ürünü Ütüleme

Ürünlerin, yüzeyini düzelterek ürünün göze hoş görünmesini sağlamak için ütü ile yapılan işlemdir.

7.1.1. Ütülemenin Önemi

Ürüne net, güzel ve estetik bir görünüm sağlar. Ürünün çabuk kirlenmesini önler ve dayanıklılığını sağlar. Ütülenen ürün daha az yer kaplar.

7.1.2. Ürünü Ütülemede Kullanılan Araç ve Gereçler

- Ütü,
- Ütü masası,
- Ütü bezi,
- Su ve su kabı,
- Küvet.

7.1.3. Ürün Özelliğine Göre Ütü Yapmak

Ürünleri ütülerken;

- İpliğin hammaddesinin özelliğine,
- Ürünün özelliğine dikkat edilmelidir.

7.1.4. Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Ütü yapılacak yer aydınlık olmalıdır.
- Ütünün altı temiz olmalıdır.
- Ütü yapılacak kumaş ve diğer malzemeler temiz olmalıdır.
- Ütü yapılmadan önce deneme bezi üzerine sürülmelidir.

- Ütüleme boy ipliği yönüne göre yapılmalıdır.
- İşlemeli ürünler tersinden ütülenmelidir.
- Ütü, ağırlığının ürüne verilmemelidir.
- İşlemelerin yıpranmamasına özen gösterilmelidir.
- Ütü bezi kullanılmalıdır.
- Ütüleme sırasında etkilenecek yardımcı gereçler (pul, boncuk vb.) üzerine mümkün olduğu kadar ütü basılmamalıdır.
- Ütünün ısı ayarı ürünün kumaş ve iplik özelliğine göre yapılmalıdır.

7.2. Ütüden Sararan Yerlerin Temizlenmesi

Ütü yaparken sararırsa oksijenli su ile ya da 1lt.su içerisine 1/ 2 kahve kaşığı boraks konarak bu su ile yıkanabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ütü masasını hazırlayınız.	➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
➤ Ütüyü hazırlayınız.	➤ Atölyeye ait araç gereç ve malzemelerin kullanımına özen gösteriniz.
➤ Ütü bezi hazırlayınız.	➤ Ütü beziniz temiz olmalıdır.
➤ Ütüyü başka kumaş üzerinde deneyiniz.	➤ Sanayi tipi ütülerde kazana olması gereken miktarda su doldurmak önemlidir.
➤ Ütünün su kazanını doldurunuz.	➤ Ütü ısısını kumaş özelliğine göre ayarlayınız.
➤ Ütü ısısını ayarlayınız.	➤ Ürünü masaya doğru yerleştiriniz.
➤ Ürünü ütü masasına yerleştiriniz.	➤ İplik özelliğine ve kumaşın verevine dikkat edilerek ütü yapınız.
➤ Ürünün ütüsünü yapınız.	➤ Ütüden sararan yerleri temizleyiniz.
➤ Ürünün neminin kuruması için bekletiniz.	

Resim 7.1:Çin iğnesi çalışması

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinde ütü yapma tekniği ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ütü masasını hazırladınız mı?		
2. Ütüyi hazırladınız mı?		
3. Ütü kazanını doldurdunuz mu?		
4. Ütü bezi hazırladınız mı?		
5. Ütüyi başka kumaş üzerinde denediniz mi?		
6. Ütü ısısını ayarladınız mı?		
7. Ürünü ütü masasına yerleştirdiniz mi?		
8. Ürünün ütüsünü yaptınız mı?		
9. Ürünün neminin kuruması için bekletiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-8

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında ürünlerin kalite kontrolünü, leke temizleme tekniklerini öğrenip uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde üretim yapan atölyelerde kalite kontrol ve leke çıkarma yöntemleri konusunu araştırınız.
- Leke çıkarma denemelerini çeşitli kumaş ve leke çeşitleri üzerinde uygulayınız.
- Topladığınız verileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

8. KALİTE KONTROL

Kalite kontrol, ürün yapım aşamasında da uygulanmalıdır. Ürün tamamlandıktan sonra kalite kontrol yapılarak kullanıma hazır hale getirilmiş olur.

8.1. Alt İplik Temizleme

Ürünlerin alt ipliklerini iğneye takarak işlemenin içinden geçirerek, makasla keserek ürünün alt kısmı temizlenir.

8.2.Üst İplik Temizleme

Ürünler, işleme esnasında ve sonra incelenerek işleme eksikliklerini veya hatalı işlenmiş yerlerde düzeltme yapılır. Ürünlerin yüzeyinde kalan iplikler iğne veya tığ yardımı ile işlemlerin içine yerleştirilir.

8.3. Tela Temizleme Teknikleri

8.3.1. Kumaş Tela Temizliği

Kumaş telalar ürün tamamlandıktan sonra ince uçlu makas ile kesilerek temizlenir. Bu işlem yapılırken dikkatli davranmak gerekir.

8.3.2. Suda Eriyen Tela Temizliği

Ürün tamamlandıktan sonra su içinde bekletilerek veya su püskürterek telanın kaybolması sağlanır.

8.3.3. Isı İle Eriyen Tela Temizliği

Ürünün işlenmesi tamamlandıktan sonra ütü ısısı ile tela kaybolur.

8.3.4. Kâğıt Tela Temizliği

Ürün tamamlandıktan sonra kâğıt tela ince uçlu makasla keserek temizlenir.

8.3.5. Yapışkan Tela Temizliği

Ürün tamamlandıktan sonra ince uçlu makas ile fazlalıklar kesilerek temizlenir.

8.4. Leke Çeşitleri

Ürünler yapılırken dikkatli ve temiz çalışılmalıdır. Yapılan üründe lekeler olmuşsa üründe kullanılan iplik ve kumaş özelliğine göre temizleme yöntemi kullanılmalıdır.

8.5. Leke Temizleme Yöntemleri

- Tamponlama Yöntemi
- Buharlama Yöntemi

8.5.1. Leke Temizlemede Kullanılan Araç Ve Gereçler

- Hazır leke çıkarıcılar
- Leke çıkarıcılar; çözücüler (soda, su, alkol vb.),
- Temizleyiciler(sabun, deterjan)
- Ovucular ve emiciler (tuz, talk pudrası vb.),
- Alkaliler (amonyak, soda vb.),
- Asitler (limon suyu, sirke vb.),
- Ağartıcılar (oksijenli su, çamaşır suyu vb.),
- Mulâj kâğıdı, küvet, ütü bezi, temizlik bezi, ütü gibi.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Kalite Kontrol

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ürün ölçü uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ Müşteri memnuniyetine önem veriniz.
➤ Hatalı ve eksik yapılmış yerleri tespit ediniz.	➤ Dikkatli olmak.
➤ Hatalı ve eksik yerleri tamamlayınız.	➤ Kalitenin önemine inanınız.
➤ Üst iplik temizliğini yapınız.	➤ Temiz ve titiz olmak.
➤ Alt iplik temizliğini yapınız.	➤ İğne ve tığ yardımı ile yapınız.
➤ Leke kontrolü yapınız.	➤ İş disiplinine sahip olunuz.
➤ Leke temizliğini yapınız.	➤ Lekenin cinsine göre yapınız.

UYGULAMA FAALİYETİ-2

Kan lekesi

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ilık su ile yıkayınız.	➤ Zaman kaybetmeyiniz.
➤ Sabunlu su ile yıkayınız.	➤ Sıcak su asla kullanmayınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinde sonra kalite kontrol ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ürün ölçü uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
2. Hatalı ve eksik işlenmiş yerleri tespit ettiniz mi?		
3. Hatalı ve eksik yerleri tamamladınız mı?		
4. Alt ve üst iplik temizliğini yaptınız mı?		
5. Leke kontrolü yaptınız mı?		
6. Leke temizliğini yaptınız mı?		
7. Ürünü tersinden ütülediniz mi?		
8. Yüzünden tekrar ütülediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçirin. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “evet” ise modül değerlendirme faaliyetine geçiniz

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modül ile kazandığınız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplayarak değerlendiriniz
Doğru - yanlış testlerinde parantez içine doğru ise D, yanlış ise Y harfi koyunuz.

- 1.() Çin iğnesinde desen olarak doğadan faydalanılır.
- 2.() Çin iğnesi tekniğinde resim gibi anlatım vardır.
- 3.() Çin iğnesi tekniği giyim süslemesinde kullanılmaz.
- 4.() Çin iğnesi tekniğinde desen kumaşa oyarak desen geçirme yoluyla geçirilir.
- 5-() Çin iğnesi tekniğinde seyrek dokunuşlu kumaşlar tercih edilir.
- 6-() Elde Çin iğnesi tekniğinde makine nakış ipliği kullanılır.
- 7-() Kumaşı işlemeye başlamadan önce ütülenmelidir.
- 8.() Çin iğnesi tekniğinde desen teyelleyerek geçirilir.
- 9.() Çin iğnesi tekniğinde iplikler paralel birbirine batılmaz.
- 10.() Düz Çin iğnesi tekniğinde çok fazla renk kullanılmaz.
- 11.() Esas Çin iğnesi tekniği gölgeli olarak yapılandır.
- 12.() Fantezi Çin iğne tekniği tek sıra yapılır.
- 13.() Çin iğnesinde iplikler uzunlu kısısalı atılır.
- 14.() Çin iğne tekniğinde iplikler istenilen yöne doğru yapılır.
- 15.() Motif kendine özgü olan işleme yönüne göre uygulanır.
- 16.() Çin iğnesi tekniğinde gölge işi yardımcı iğne tekniği olarak kullanılır.
- 17.() Çin iğnesi tekniğinde kenar temizleme tekniği ürüne ve kumaş özelliğine göre seçilir.
- 18.() Ütü yapmak önemli değildir.
- 19.() Ürünlerin yüzeylerinde kalan iplikleri temizlemek önemlidir.
- 20.() Kan lekesi, ılık su ile temizlenebilir.

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarını karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise modülü tamamlamış oldunuz. Cevaplarınız da yanlışlar varsa faaliyeti tekrar ediniz ve öğretmeninizden yardım alınız.

UYGULAMA SORUSU

Aşağıdaki deseni, 50x 50 cm bitmiş ölçüleri olan kare bir örtü üzerine Çin iğnesi tekniklerini ve yardımcı iğne tekniklerini kullanarak ürün oluşturunuz.

Bu uygulama faaliyetin de yapmış olduğunuz çalışmayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

KONTROL LİSTESİ

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kompozisyon hazırladınız mı?		
2. Deseni çizdiniz mi?		
3. Deseni renklendirdiniz mi?		
4. Ürüne uygun kumaş belirlediniz mi?		
5. Kullanılacak ipliği tespit ettiniz mi?		
6. İplik renklerini tespit ettiniz mi?		
7. Yardımcı malzemeleri belirlediniz mi?		
8. Kumaş hesabı yaptınız mı?		
9. Kumaşı istenilen ölçüye göre kestiniz mi?		
10. Kumaşın orta teyelini aldınız mı?		
11. Kumaşın kenar sürfilesini yaptınız mı?		
12. Deseni kumaşa geçirdiniz mi?		
13. İşleme kumaşına kasnak bezlerini diktiniz mi?		
14. İşleme kumaşını kasnağa (gergefe) gerdiniz mi?		
15. İğneye ipliği taktınız mı?		
16. Motifin başlangıç kısmına ipliği tutturdunuz mu?		
17. Düz Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
18. Gölgele Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
19. Fantezi Çin iğne tekniğini uygun uyguladınız mı?		
20. İplikler birbirine paralel olmasına dikkat ettiniz mi?		
21. Desen özelliğini bozmamaya dikkat ettiniz mi?		
22. Uzunlu kısalı olarak paralel bir şekilde olmak üzere motifi tamamladınız mı?		
23. İşlem tamamlandığında ipliği kumaşın arkasına geçirdiniz mi?		
24. İşlemenin tersi ve yüzü aynı oldu mu?		
25. İpliği tutturdunuz mu?		
26. Kalan fazla ipliği nakış makası ile kestiniz mi?		
27. Yardımcı iğne tekniklerini ürün üzerinde uyguladınız mı?		
28. Ürüne ütü yaptınız mı?		
29. Kalite kontrol yaptınız mı?		

Bu modüldeki tüm uygulama faaliyetlerini ve modülün sonundaki değerlendirme testini ve uygulama sorusunu başarı ile tamamladıysanız bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	Y
5	Y
6	Y
7	D
8	Y
9	Y
10	D
11	D
12	D
13	D
14	Y
15	D
16	D
17	D
18	Y
19	D
20	D

KAYNAKÇA

- AĞAÇ Saliha, Birsen ÇİLEROĞLU, **Kalite Kontrol**, Ya-Pa Yayınları, 2004.
- AKKAR Gülten, AYDEMİR Naciye, ÇELİK Vildan, ERGÜN Afet, DÜNDAR Azimet, ÖLÇEN Zehra, SÖNMEZOĞLU, Işık Ferdane, UZUN ve Gülsen, YALÇIN, **Makine Nakışları**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1991.
- AKDOĞAN,Fitnat. Selçuk Üniversitesi Yayınlanmamış Ders Notları, 1993–1995.
- ALPASLAN AKER, Sabiha. **Tasarım**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul 1981.
- BAŞARIR Enver, ÇAKIR Harun, ÖZKAN Zehra Füsün ve Aydın MUTLU, **Standardizasyon ve Kalite**, Ekim, 2001.
- BERKER Nurhayat, **İşlemeler**, Yapı ve Kredi Bankası Kültür ve Sanat Hizmetlerinden, İstanbul,1981.
- KÖKLÜ Hülya, **El İşlemeleri**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul,2002.
- YÜKSEL KORKUSUZ, Süheyla, **Makine Nakışları**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul,1990.
- YÜKSEL KORKUSUZ,Süheyla, **Nakış**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul,1997.